se fagan por aquellas palabras (*a*) que manda la Sancta Iglesia, (*b*) è los que casaren sean tales, que puedan casar sin pecado: (*c*) è todo casamiento se faga concejeramente, (*d*) è no à furto: de guisa, que si fuere menester que se pueda aprobar por muchos: è quien à furto ficiere casamiento, peche cient maravedís al Rey: è si los no hobiere, todo lo que hobiere sea del Rey, è por lo que fincáre sea el cuerpo à merced del Rey.

---

nicus, extra de offic. ordi. lib. 6. *qui idem tenet quòd Henr. in cap. fi. de Cler. non resi.* & hæc cum correctione videntur.

ADDICION.

Concuerda con esta Ley, la Ley 4. *è* 5. *de la* 4. *Partida, tit. de los Casamientos. La Ley* 1. *tit. de los Matrimonios, de las Ordenanzas Reales, lib.* 5.

(*a*) ESTABLECEMOS, PALABRAS. Scilicèt, de præsenti, secundum Episcopum hic, ut recipio te in meum virum, & ipse versa vice idem dicat mulieri: *ut c. si inter, extra eo. tit.* vel æquipollentia verba: *ut c. ex parte, eo. tit.* Idem etiam per illa verba: consentio in te sicut in meam uxorem: placet mihi te habere in uxorem: vel promitto tibi quòd te volo habere in uxorem: vel recipio te in meam uxorem: vel volo ab hac hora imposterum sis mea uxor, & ego vir tuus: *ut in dictis juribus, in c.* 1. *de sponsalibus*, duo exemplificat plenius *Spec. eod. tit.* §. 1. *ver. contrahitur & matrimonium, cum seq. &* 4. *part. tit.* 1. *l.* 4. *& fi. & not. in auct. de nuptijs,* §. *nuptias.*

(*b*) SANCTA IGLESIA. Quæ primatum obtinuit ab ipso Domino Salvatore nostro: *ut cap. quamvis*, 21. *dist. & c. Sacrosan.* 22. *dist.* & est nobis mater Sacerdotalis dignitatis, & Ecclesiasticæ magistrationis: *ut in c. memoriam*, 19. *dist.* & cum Ecclesia est exemplum, & speculum nostrum, quicquid statuit, quicquid ordinat, perpetuo, & irrefragabiliter observandum est: *ut cap. enim verò*, 19. *dist. cum c. sequenti, vide quòd circa Ecclesiam scripsi suprà eod. foro, lib.* 1. *tit.* 5. *l.* 6.

(*c*) SIN PECADO. Non in gradibus divina vel canonica lege prohibitis, de quibus *in c. litteras, extra de resti. spol. & in c. gaudemus, de divor. latè. verò* 35. *q.* 1. 2. 3. *&* 4. *per totum*, ubi de gradibus consanguinitatis, & affinitatis prohibitis ad matrimonium contrahendum: *& c. non debet, de consanguin. & affinitat.* & si de facto quis contrahit, punitur pœna: *l. qui contr. C. de incestis nuptijs.*

(*d*) CONCEJERAMENTE. Ortum habet ab his quæ notantur *in c. cum inhibitio. extra de clandes. &* 4. *part. tit.* 3. *l. fi.* Clam enim dicitur fieri quòd non fit in publico, cum fieri debet ut est matrimonium, & si aliquis sponsalia contraheret coram duobus testibus, dicitur fieri clam: *ut ff. de ritu nup. l. fi.* Clam enim dicitur fieri quicquid taliter fit, quòd non potest venire in notitiam eorum quorum interest: *ut l. clam possidere, in princ. ff. de acqui. pos. not. Bar. in l. sciant, C. de his qui mutu. pec. acci. lib.* 10. sed clam hic dicitur fieri, quòd fit contra solemnitatem *d. c. cum inhibitio*, & ejus forma omissa, puniuntur autem clandestinè contrahentes pœna, de qua hic in foro sæculari, & etiam pœna de qua *in d. c. cum inhibitio*, §. *si quis.* Item, puniuntur interessentes pœnis: *de quibus ibi in* §. *sanè.* Si tamen cum causa matrimonium fiat clandestinè, vel sine bannis, ut quia forte uterque contrahentium, vel forte ignobilis accipit nobilem, & timent parentes, diu manserunt sicut vir & uxor, & erubescunt modo publicè, cum tanta solemnitate contrahere. Idem cum quis uxorem vocat à remotis, & publicè mittit nuntios, in his casibus, & similibus cessat contemptus Ecclesiæ cum subest causa dicta omittere solemnitatem: *ut plenè notant Doct. signantèr Henr. in d. cap. cum inhibitio*, neque in tali casu est clandestinum matrimonium, quòd fit in præsentia testium: *ut in c. nec illud*, §. *his ita respondetur*, 30. *q. ult. & c. fi.*

Real Academia de Jurisprudencia y Legislación